با ابلاغ دستورالعملی از سوی مرکز ملی فضای مجازی به سه وزارتخانه

«بات ها» و «روبات ها» در فضای مجازی ساماندهی می شوند

سوسن صادقی
خبرنگار

به‌تازگی کمیسیون عالی تنظیم مقررات مرکز ملی فضای مجازی کشور با ابلاغ دستورالعملی به سه وزارتخانه (ارتباطات و فناوری اطلاعات، فرهنگ و ارشاد اسلامی و کشور) به‌دنبال ساماندهی «بات‌ها و روبات ها» در فضای مجازی است. در خصوص این ساماندهی نظر کارشناسان حوزه فاوا را جویا شدیم.

■ قانونگذاری در کسب و کارها

مهدی انجیدنی مدیرعامل پیام رسان «گپ» اعتقاد دارد ساماندهی بات‌ها و روبات‌ها اقدام صحیحی نیست و باید به جای این اقدام، مسیر نظارت و مجوزدهی بر پایه فعالیت افراد حقیقی و حقوقی و نوع کسب و کار باشد.انجیدنی ساماندهی بات ها و روبات‌ها را اقدامی عجیب و بی‌معنی خواند و به «ایران» گفت: نمی‌توان برای بات‌ها و هر ابزار دیگری که در کسب و کار استفاده می‌شود، آیین‌نامه و قانون تعیین کرد. بر اساس هرکسب و کار باید قانون خاص همان کسب و کار تعیین شود. کسب و کاری که در یک زمینه‌ای فعالیت دارد باید مجوز دریافت کند و متناسب با آن کسب وکار نیز باید اجازه استفاده از یکسری روش‌ها و ابزارها برای جذب مشتری و ارائه محتوا را داشته باشد.وی افزود: وقتی کسب و کاری مجوز دریافت می‌کند یعنی می‌تواند خدمتی ارائه دهد و در راه ارائه این خدمت هم می‌تواند از بات و روبات، تلفن ثابت و همراه، فاکس، وب سایت، کانال در پیام رسان‌ها یا هر ابزار فناوری دیگر استفاده کند از این رو محدود کردن و کنترل این ابزارها، رویکرد اشتباهی است. این فعال شبکه‌های اجتماعی معتقد است ابزارهای فناورانه دارای گستردگی زیادی هستند و به ازای هر زمینه فعالیت می‌توانند تعریف خاصی داشته باشند بنابراین نمی‌توان برای استفاده از ابزارها دستورالعمل نوشت.انجیدنی در ادامه گفت: اما می‌توان برای هر کسب و کار و حوزه آن که مشخص است، مقررات و قانون نوشت. هر کسب و کاری مشخص است که قرار است چه خدمت یا محصولی ارائه دهد از این‌رو بیشتر از اینکه درگیر این شویم که کسب وکار برای ارائه خدماتش از چه ابزارهایی استفاده کند، بهتر است کسب وکار را قانونمند کنیم.وی افزود: اگر آسیب‌های زیادی در فضای مجازی و کسب و کارهای این حوزه وجود دارد نباید آن را به گردن بات و روبات انداخت بلکه به‌دلیل قانونمند نبودن آن کسب و کار رفته در جاهای دیگر به روش‌های مختلف مثلاً تلفن همراه، تلفن ثابت، بات و روبات تخلف کرده است بنابراین درست آن است که برای کسب و کار قانون تعیین کنیم نه برای بات و روبات.

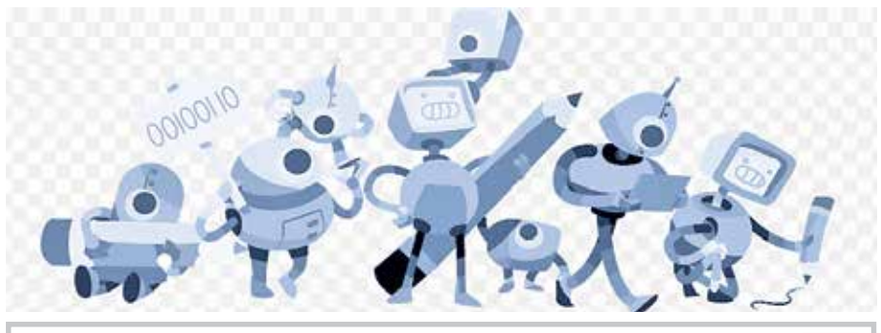

انجیدنی اعتقاد دارد این ابلاغیه مشکلی را حل نمی‌کند و آنهایی که در حال تخلف هستند، کماکان به تخلف خود ادامه می‌دهند و از سوی دیگر اینها هم قوانینی نیست که قابل پیگیری باشد. قابلیت هر نرم افزاری در فضای مجازی متنوع است و نمی‌توان آنها را ردگیری کرد و مجوز داد.

■ عدم کنترل بات‌ها

علیرضا هاشمی گلپایگانی استاد دانشگاه امیرکبیر درباره دستورالعمل مرکز ملی فضای مجازی درباره ساماندهی بات و روبات‌ها نیز اعتقاد دارد که این دستورالعمل، ابلاغ رسمی است تا ابلاغ حاکمیتی، بنابراین به‌نظر می‌رسد در خصوص سازمان‌ها و نهادها قابل استفاده باشد. به‌عبارتی آن بخش‌هایی که تحت نظر حاکمیت هستند از بات‌ها و روبات‌ها استفاده می‌کنند؛ بنابراین باید روی این بخش نظارت صورت بگیرد تا در صورت استفاده از این ابزارها جوابگو باشند.

هاشمی گلپایگانی به «ایران» گفت: همه بات‌ها و روبات‌ها در فضای مجازی قابل ساماندهی نیستند چون این ابزارها را یک کاربر یا افراد و اشخاص و حتی شرکت‌ها و مؤسسات هم می‌توانند از خانه راه‌اندازی کنند. بنابراین آنقدر این موضوع گسترده است که امکان نظارت و ساماندهی بسیار دشوار است، چراکه استفاده از این ابزارها بسیار پیچیده است و می‌توان عملکرد آن را در فضای مجازی مخفی کرد. نمی‌توان در این حوزه اعمال قانون و رصد کرد و دستورالعملی که از سوی مرکز ملی فضای مجازی ابلاغ شده، نمی‌تواند در کل فضای مجازی کارساز باشد. این استاد دانشگاه اعتقاد دارد درست است که یک دسته از بات‌ها و روبات‌ها به‌دنبال آسیب‌پذیری سرویس دهنده‌ها می‌گردند و در صورت داشتن باگی به آنها حملات سایبری انجام می‌دهند و ضمن تخریب، اطلاعات آنها را می‌دزدند ولی شناسایی آنها به دشواری امکانپذیر است.

هاشمی گلپایگانی با بیان اینکه استفاده از بات‌ها و روبات‌ها در شبکه‌های اجتماعی بیشتر است، گفت: در شبکه‌های اجتماعی این امکان وجود دارد که یک خدمت دهنده یا خدمت افزار (نرم افزار سرویس دهنده بانکی، خرید و فروش و...) را به یک شبکه اجتماعی چسباند تا با آن کاربران بتوانند از خدمات آن در شبکه‌های اجتماعی بهره ببرند.وی افزود: ساماندهی بات‌ها و روبات‌ها شاید در پیام رسان‌های داخلی ممکن باشد اما در شبکه‌های اجتماعی خارجی ممکن نیست و اعمال این دستورالعمل در پیام رسان‌های داخلی نیز تنها باعث می‌شود تا کاربران از پیام رسان‌های داخلی گریزان شوند از این‌رو نباید قید وبندهای اضافی برای این بخش ایجاد کرد چون هم اکنون کاربران پیام رسان‌های بومی اندک هستند و این موضوع باعث می‌شود تا همان میزان هم شبکه‌های اجتماعی داخلی را ترک کنند. مرتضی برجی، کارشناس شبکه اجتماعی نیز اعتقاد دارد ساماندهی بات‌ها صرفاً در پیام رسان‌های بومی معنی دارد و حاکمیت قوانین ما صرفاً برای پیام رسان‌های داخلی است و نمی‌توان آنها را به پیام رسان‌های خارجی تسری داد.

برجی با بیان اینکه کنترل و نظارت روی بات‌ها در پیام رسان‌های داخلی مفید است و از بروز بعضی مسائل به‌دلیل ناآگاهی کاربران جلوگیری می‌کند، به «ایران» گفت: این ساماندهی می‌تواند از بعضی قانون شکنی‌ها و ناهنجاری‌هایی که در قالب پیام رسان‌ها اتفاق می‌افتد، جلوگیری کند. این فعال عرصه شبکه‌های اجتماعی در ادامه گفت: بات‌هایی نیز مشغول کسب و جمع‌آوری اطلاعات شخصی افراد در قالب خدمت‌رسانی هستند که بعضاً اطلاعات به‌دست آمده را برای مقاصد دیگری استفاده می‌کنند که در خوشبینانه‌ترین حالت فروش اطلاعات کاربران به مشتریانشان است.وی معتقد است یکی از آفات، بات‌ها ناآشنایی کاربران نسبت به آنها است و اصولاً کاربران نمی‌دانند که بات‌ها چگونه و به چه اطلاعاتی از آنها دست می‌یابند و این وظیفه نهادهای آموزشی است تا کاربران را با آنها آشنا کنند.

نیم نگاه

بات و روبات در یک نگاه

بات یا روبات نرم افزاری است که به‌صورت خودکار یا فرمان پذیر می‌تواند وظایف از پیش تعیین شده مانند جمع‌آوری اطلاعات، انتشار محتوا را انجام دهد و انواع خدمات در درگاه‌های مختلفی مانند سکوهای پیام رسان اجتماعی، برنامک‌های گوشی‌های هوشمند (اپلیکیشن)، خزشگرهای وب و سرویس دهنده‌های رایانامه را ارائه دهد. به عبارتی بات‌ها، بازوهای هوشمندی هستند که در صورت استفاده صحیح از آنها می‌توان بسیاری از کارها را تسهیل کرد. بات ها از سال ۲۰۱۵ در پیام رسان‌ها شکل گرفتند و از مزایای آنها می‌توان به ارسال پیام‌های هوشمند و برنامه‌ریزی شده، جمع‌آوری آمار و نظرسنجی‌های چند مرحله‌ای در قالب فرم، پاسخگویی ۲۴ ساعته و آنلاین اشاره کرد ولی در عین حال معایبی نیز دارند که می‌توان از سختی ایجاد و درست کردن آنها، عدم وجود احساس در پاسخگویی هوشمند اشاره کرد. در عین حال بعضی از بات‌ها صرفاً ابزارهایی برای سرقت اطلاعات کاربران هستند و اطلاعات کاربران را برای مقاصد خاص ارسال می‌کنند. به عبارتی بات‌ها دارای انواع مختلفی هستند. در نوع اول بات‌ها محتوا را در شکل انبوه تولید می‌کنند و به‌صورت ایمیل، پیامک یا در شبکه‌های اجتماعی منتشر می‌کنند. نوع دوم بات‌هایی هستند که محتوا را به‌صورت خودکار جمع‌آوری می‌کنند که در جست‌وجوگرها بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرد. بات‌های غیرمحتوایی هم نظیر چت، لایک گیر، نظرسنجی و... هستند که بیشتر این بخش را در شبکه‌های اجتماعی شاهد هستیم.

آگهی مناقصه عمومی دومرحله‌ای خرید Pressure Control Valve & ON/OFF VALVE
مجتمع پتروشیمی جم
نوبت اول
شرکت پتروشیمی جم در نظر دارد تأمین Pressure Control Valve & ON/OFF VALVE مورد نیاز خود را براساس شرایط مندرج در مدارک و اسناد از طریق مناقصه، به تأمین‌کننده واجدشرایط واگذار نماید.
شماره مناقصه: 99-PJD-966133
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۱٬۰۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰ (یک میلیارد) ریال
سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.
شرکت پتروشیمی جم در رد یا قبول هر یک یا تمام پیشنهادها بدون آن‌که محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.
دریافت اسناد: تأمین‌کنندگان واجدشرایط می‌توانند پس از انتشار آگهی در دو نوبت، نسبت به دریافت اسناد مناقصه حداکثر تا پایان وقت اداری روز دوشنبه (ساعت ۱۲:۰۰) مورخه ۹۹/۰۸/۰۵ از طریق سایت پتروشیمی جم، بخش مناقصه و مزایده اقدام نمایند.
تحویل کلیه پاکات: اسناد مناقصه بایستی توسط اشخاص مجاز تکمیل، امضا و ممهور شود و نماینده شرکت با در دست داشتن معرفی‌نامه و کارت شناسایی حداکثر تا پایان وقت اداری روز دوشنبه (ساعت ۱۲:۰۰) مورخه ۹۹/۰۸/۲۶، به نشانی دفتر مرکزی: تهران، خیابان توانیر، خیابان نظامی گنجوی، روبه‌روی شهرداری منطقه ۶، پلاک ۲۷، واحد حراست (طبقه همکف) اقدام نمایند.
لازم به ذکر است کلیه شرکتهایی که تمایل به شرکت در مناقصه دارند می‌بایست نسبت به تحویل پاکات الف، ب، ج، د به‌صورت یکجا و در پاکات جداگانه و دربسته و ممهور به مهر مناقصه‌گر در مهلت مقرر اقدام نمایند.
به پیشنهاداتی که پس از این تاریخ ارائه گردد هیچ‌گونه ترتیب اثری داده نخواهد شد.
تنها در صورت تأیید پیشنهادات فنی، نسبت به بازگشایی پاکات مالی اقدام می‌گردد.
تلفن تماس: ۷-۸۸۶۵۶۴۸۲-۰۲۱
نمابر: ۸۸۶۵۶۴۸۹ - ۰۲۱
روابط عمومی شرکت پتروشیمی جم

وزارت نیرو
شرکت سهامی
سازمان آب و برق خوزستان
تجدید فراخوان
نوبت دوم
مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده) یک مرحله‌ای
شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان به شناسه ملی ۱۰۴۲۰۰۷۱۹۴۰، کد اقتصادی ۴۱۱۳۱۹۷۱۸۸۹۸ و کدپستی ۶۱۳۴۸۱۳۹۵۶، در نظر دارد مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده) یک مرحله‌ای، با مشخصات ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه و فراخوان تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکات از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

شماره مناقصه	شماره فراخوان در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت	موضوع مناقصه	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)
۹۸/۲۰۰	۲۰۹۹۰۰۱۵۹۷۰۰۰۰۸۷	خرید چهار دستگاه ترانسفورماتور ۳۰MVA و ۲۵۰KVA ایستگاه پمپاژ ام‌الدبس	–	۴٬۹۶۸٬۰۰۰٬۰۰۰

۱ زمان، مهلت، مبلغ و محل دریافت اسناد مناقصه و ارزیابی کیفی: متقاضیان می‌توانند از تاریخ ۱۳۹۹/۰۷/۱۹ لغایت ۱۳۹۹/۰۷/۲۴ به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir مراجعه و با پرداخت مبلغ ۱٬۰۰۰٬۰۰۰ ریال از طریق درگاه پرداخت اینترنتی سامانه برای خرید اسناد فراخوان ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه فوق اقدام نمایند.
۲ زمان و محل تحویل پاکات فراخوان ارزیابی کیفی و پاکات مناقصه: مناقصه‌گران می‌باید ضمن بارگذاری تصویر کلیه مدارک ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت حداکثر تا ساعت ۱۸:۰۰ مورخ ۱۳۹۹/۰۸/۱۰ نسبت به تحویل اصل مدارک مطابق شرایط درج شده در اسناد مناقصه و استعلام ارزیابی کیفی، در دو پاکت جداگانه لاک و مهر شده حداکثر تا پایان وقت اداری مورخ ۱۳۹۹/۰۸/۱۱ به نشانی: خوزستان، اهواز، بلوار گلستان، شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان، طبقه همکف، دبیرخانه مرکزی اقدام و رسید دریافت دارند.
۳ تاریخ بررسی اسناد ارزیابی کیفی: مورخ ۱۳۹۹/۰۸/۱۲ ساعت ۱۰:۰۰ صبح
۴ تاریخ بازگشایی پاکات (الف، ب و ج): مورخ ۱۳۹۹/۰۸/۱۸ ساعت ۱۰:۰۰ صبح
۵ سایر شرایط:
به پیشنهادهای فاقد اصل امضا، مشروط، مخدوش و پیشنهاداتی که بعد از مدت مقرر واصل شود، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
شرکت‌های متقاضی، می‌بایست نسبت به بارگذاری پاکت حاوی اسناد مناقصه (الف، ب، ج) و پاکت حاوی مدارک ارزیابی کیفی در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) اقدام نموده و اصل اسناد را مطابق شرایط درج شده در اسناد مناقصه و اسناد ارزیابی کیفی در دو پاکت جداگانه و همزمان تحویل نمایند. قبل از گشایش پاکات پیشنهادات (مناقصه)، ارزیابی کیفی مناقصه‌گران انجام خواهد شد و فقط پاکات پیشنهاد مناقصه‌گرانی که در ارزیابی کیفی مناقصه مربوطه تأیید و حدنصاب امتیاز را کسب نموده باشند، گشوده خواهد شد و پاکات سایر مناقصه‌گران عیناً مسترد خواهد شد. ضمناً هزینه خرید اسناد قابل برگشت نمی‌باشد.
علاقه‌مندان به شرکت در فراخوان مناقصه عمومی با ارزیابی کیفی در صورت عدم عضویت قبلی، می‌بایست جهت ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (توکن) با شماره تلفن ۴۱۹۳۴-۰۲۱ تماس حاصل نمایند. (اطلاعات تماس ثبت‌نام سایر استان‌ها در سایت www.setadiran.ir بخش «ثبت‌نام/پروفایل تأمین‌کننده/مناقصه‌گر» موجود است.)
روابط عمومی شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان
۱۰۱۴۹۴۹

یک پژوهشگر تحول در عصر دیجیتال:

مخالفت با توسعه اینترنت توهین به شعور مردم است

یک استاد دانشگاه تهران نیاز رسیدن به تحول دیجیتال در کشور را وجود ذهن‌های تحول‌گرا در تمام بخش‌ها و مدیران کشور دانست و تأکید کرد که تحول دیجیتال حرکت قدم به قدم نیست بلکه به معنای زیرورو کردن است.

مهدی شامی زنجانی عضو هیأت علمی دانشگاه تهران و پژوهشگر تحول در عصر دیجیتال در گفت وگو با «ایران» با اشاره به تحقیقی که یکی از شرکت‌های مخابراتی بین‌المللی درباره تحول دیجیتال در کشورهای مختلف داشته است، گفت: بر اساس این تحقیق تا سال ۲۰۱۸، ۱۵۶ کشور دنیا استراتژی دیجیتال خود را مشخص کرده‌اند که این عدد قابل توجه و تأمل است.

این استاد دانشگاه با اشاره به اینکه حتی جزیره موریس [در جنوب آفریقا] هم برنامه خود برای دیجیتالی شدن را طراحی کرده است، گفت: کشوری مانند کنیا نیز برنامه‌ریزی کرده که با دیجیتالی شدن به کشوری جهان اولی تبدیل شود که نشان می‌دهد چقدر چشم اندازهای بلندپروازانه وجذابی در این حوزه تدوین می‌شود. وی به سرفصل‌های این تحقیق اشاره کرد و افزود: اگر به‌دنبال حکمرانی بهتر و اقتصادی قدرتمندتر

و در نهایت کشور بهتری هستیم باید به‌سمت ایجاد یک کشور دیجیتال حرکت کنیم. شامی زنجانی با بیان اینکه این تلاش‌ها از سال‌های ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ در دنیا آغاز شده است، تصریح کرد: اگر ما در کشور بخواهیم برنامه تحول دیجیتال را اجرا کنیم در ابتدا باید بدانیم که چه می‌خواهیم و قرار است به کجا برسیم و اگر این شاخص‌ها مشخص نشود به هر کجایی که برسیم همان جا مقصد شناخته می‌شود.وی با اشاره به مسئولیت خود در تدوین نقشه راه تحول دیجیتال، افزود: برای تدوین این نقشه راه به بررسی مسائلی که کشور با آن درگیر است پرداختیم که به ۳ مسأله اساسی ناکارآمدی عملکرد، فساد اداری و ناهنجاری‌های اداری بویژه عدم شفافیت رسیدیم که دیجیتالی شدن باید بتواند این مسائل را برای کشور حل کند. شامی زنجانی تصریح کرد: در لایه کاربرد هم سه عنصر حاکمیت، کسب و کارها و جامعه اهمیت دارند که اگر کاربردها و خدمات در سطح این موارد به درستی کار کنند به نتیجه مورد نظر برای حل مسائل اساسی جامعه نزدیک می‌شویم. وی به وضعیت کشور در حوزه تحول دیجیتال اشاره کرد و با تأکید به اینکه معنای کلمه تحول تغییر بزرگ و شگرف است، افزود: اما در برخی بخش‌ها، مدیران معانی مورد نظر خود را برای تحول دیجیتال در نظر می‌گیرند، در صورتی که تحول دیجیتال حرکت قدم به قدم نیست و به معنای زیرورو کردن است.

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران به استفاده برخی از عنوان فناوری مختل کننده در برخورد با این پدیده اشاره کرد و گفت: این فناوری‌ها خواب خرگوشی ما را مختل کرده و ما را به سمت انجام کارهای بزرگ می‌برد. وی با بیان اینکه در ابتدا باید به این سؤال پاسخ داده شود که تمایلی به تحول داریم یا نه، افزود: تحول دیجیتال نیاز به مدیران و رویکردهای تحولی در کشور دارد و باید ببینیم در کشور به این موضوع رسیدیم که باید رویکردهای قبلی خود را مختل کنیم و انقلابی در آن ایجاد کنیم، در صورتی که در بخش‌های مختلف هنوز به این جمع‌بندی نرسیده‌اند.

شامی زنجانی تصریح کرد: تحول دیجیتال نه با یک ذهن بلکه در یک اکوسیستم پیش می‌رود، به طور مثال یک استارتاپ و شرکت بزرگ، شاید درست فکر کند اما رگولاتور موضوع نتواند همراهی کند که کار پیش نمی‌رود و زمان آنکه بخشی یا وزارتخانه‌ای به‌صورت مستقل بتواند کاری انجام دهد گذشته است.

وی با تأکید بر اینکه در این اکوسیستم تمام بخش‌ها باید ذهن تحولی داشته باشند، افزود: مدیران حفظ وضع موجود مناسب این فضا نیستند و باید اجازه ریسک و ناکامی به مدیران داده شود تا به رشد برسیم در صورتی که با مدیران طوری برخورد می‌شود که بی‌عملی را بهترین حالت برای خود می‌دانند.

این پژوهشگر، مقاومت در برابر تحول را برای نگرانی از به هم ریختن وضعیت موجود دانست و تأکید کرد: اگر این مسائل برای رسیدن به تحول حل نشود به موضوع تحول دیجیتال نمی‌توانیم ورود کنیم.

وی با اشاره به اینکه در حوزه دیجیتال فرهنگ مردم از مدیران بسیارجلوتر است، افزود: درصورتی که در کشورهای دیگر نخبگان دیجیتال پیشرو هستند و جامعه را نیز به‌دنبال خود می‌کشانند.شامی زنجانی با اشاره به اینکه هنوز افرادی در کشور به بالا رفتن سرعت اینترنت و در دسترس بودن تبلت برای کودکان انتقاد می‌کنند، وی تصریح کرد: به‌نظر من مخالفت با توسعه و دسترسی اینترنت در روستاها و شهرها توهین به شعور مردم است و باید قبول کنیم که هر فهمیدنی امکان تبعات منفی هم دارد اما برای رشد نیاز به این فهمیدن داریم. وی افزود: برخی به‌دنبال ایجاد یک فضای ایزوله‌ای هستند که از نظر فکری آب در دل مردم تکان نخورد، اما در فضای گلخانه‌ای هیچ رشدی اتفاق نمی‌افتد.

استاد دانشگاه تهران، صرف ایجاد زیرساخت را شمشیر دولبه عنوان کرد و گفت: در کنار ایجاد زیرساخت و دسترسی باید تولید محتوا و سواد مردم در استفاده از این فضا را بالا ببریم.وی، بستن و محدود کردن را آسان‌ترین کاری دانست که می‌توان در این حوزه انجام داد و در ادامه افزود: در این حوزه دو ایدئولوژی مطرح است که یکی معتقد به دانستن، دیدن، تجربه کردن و حتی اشتباه کردن مردم هستند تا مردم بتوانند مسیر خود را پیدا کنند و یک اعتقاد دیگری وجود دارد که مردم را فقط به‌عنوان مجری قبول دارد.

شامی زنجانی به فیلتر تلگرام اشاره کرد و گفت: بعد از فیلتر تلگرام به مدت کوتاهی تلگرام ریزش داشت اما هیچ کمکی به پیام رسان‌های داخلی نشد و مردم به سمت پیام رسان واتس اپ رفتند و در حال حاضر نیز به تلگرام دسترسی وجود دارد فقط کمی سخت‌تر شده است.

وی با بیان اینکه هم اکنون ما برای گوشی‌های هوشمند پدرها و مادرهای خود فیلترشکن نصب می‌کنیم، افزود: این وضعیت برای نوجوانان هم اتفاق افتاده و تبعات خود را نیز دارد.

این استاد دانشگاه با اشاره به اینکه پیام رسان‌های خارجی حکمرانی نمی‌شود و می‌توانند تبعات امنیتی داشته باشد، گفت: ما دیر و بد وارد این فضا شدیم چرا که می‌خواهیم با محدودیت وارد شویم که همین موضوع به لج بازی دیجیتال منجر می‌شود.

وی تکرار موضوع فیلتر شبکه‌های اجتماعی را خسارت بار عنوان کرد و افزود: بر اساس آمار در حدود ۳۰ تا ۴۰ میلیون نفر هم اکنون از شبکه اجتماعی اینستاگرام استفاده می‌کنند و فیلترکنندگان با ایجاد محدودیت برای این شبکه اجتماعی نمی‌توانند به اهداف خود برسند.

شامی زنجانی به استفاده مردم از اپلیکیشن‌های موفقی در حوزه‌های خرید الکترونیکی، حمل‌ونقل و مسیریاب‌ها اشاره کرد و گفت: مردم در ابتدا هیچ اجباری برای استفاده از این اپلیکیشن‌ها نداشتند و با دریافت سرویس‌ها و امکانات مناسب، به سمت استفاده از این اپلیکیشن‌ها رفتند.وی حکمرانی را تشویق مردم به استفاده و نه منع مردم از استفاده دانست و افزود: حکمرانی در فضای مجازی با حکمرانی دیجیتال متفاوت است چرا که در حکمرانی دیجیتال شاهد ترکیبی از فضای واقعی و مجازی هستیم و ما هنوز برای حکمرانی در فضای مجازی نسخه‌ای نداریم تا مرحله بعد به حکمرانی دیجیتال برسیم که نیاز به قانونگذاری دارد.وی با انتقاد از به رسمیت نشناختن نهادها و انجمن‌های صنفی برای مقررات‌گذاری این فضا، افزود: در دنیا وظیفه فکر کردن و تدوین مقررات به اصناف و انجمن‌های بخش خصوصی سپرده شده و فقط دولت وظیفه سازگاری این مقررات با مصالح عمومی دارد در صورتی که ما در حاکمیت کشور به کندی در حال نوشتن مقررات هستیم.

شامی زنجانی تأکید کرد: رگولاتوری باید به‌صورت چتری و پوششی عمل کند و از نگاه‌های سلبی و تنگ نظرانه اجتناب کند. وی رگولاتور دیجیتال کشور را شورای عالی فضای مجازی دانست و افزود: این در حالی است که در کشور در حوزه دیجیتال هنوز بحث رگولاتوری به‌صورت جدی مطرح نشده است.

این پژوهشگر حوزه تحول دیجیتال در بخش دیگر این گفت‌وگو به تولید محتوا در فضای مجازی اشاره کرد و گفت: هم اکنون در آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها عنوان می‌شود که آموزش‌ها به‌صورت مجازی است، در صورتی که ابزاری که برای آموزش در این حوزه‌ها استفاده می‌شود فقط یک بستر کالبدی است و محتوا به‌عنوان روح این کالبد باید در آن جریان داشته باشد.

وی افزود: هم اکنون کلاس دانشگاه‌ها به‌صورت کاملاً آنلاین برگزار می‌شود اما نقش محتوا در این آموزش تنها ۲ درصد است، به این معنی که باید استاد برای تدریس در این فضا محتوای مورد نظر را در قالب‌های متن، گرافیک یا ویدئو که مختص این فضا هستند تهیه و ارائه کند که تنها ۲ درصد آموزش آنلاین دانشگاه‌ها به این صورت است.این محقق حوزه تحول دیجیتال یکی از مشکلات تولید محتوا در کشور را مالکیت معنوی عنوان کرد و گفت: البته برای این مشکل قانون وجود دارد ولی امکان دارد برای رسیدگی و صدور حکم ۳ سال زمان نیاز باشد که این شکل رسیدگی با بی‌قانونی تفاوتی ندارد.

وی در ادامه به موضوع VODها و مسائل مطروحه درباره نظارت بر آنان نیز اشاره کرد و افزود: فارغ از تمام اظهارنظرها در این باره اینکه مسئولیت یک موضوعی به رقیب آن واگذار شود به این معنی است که اعلام کنیم شما نباید رقیب این مجموعه باشید.

وی به تأثیر کرونا در دیجیتالی شدن کشور نیز اشاره کرد و با بیان اینکه این بیماری به‌عنوان شمشیر دولبه برای دیجیتالی شدن کشور می‌تواند عمل کند، افزود: زمانی که برای رسیدن به هدفی در کشور به آن موضوع سرعت داده می‌شود همیشه باید نگران سقوط و به بیراهه رفتن آن باشیم، مانند آموزش الکترونیکی که هم اکنون در مدارس و دانشگاه‌ها انجام می‌شود که کاریکاتوری از آموزش الکترونیکی است. شامی زنجانی تأکید کرد: اگر ذهن‌های تحول‌گرا وجود داشته باشد تهدید ویروس کرونا می‌تواند تبدیل به فرصتی برای دیجیتالی شدن کشور باشد. شامی زنجانی تصریح کرد: بدون فناوری بسیاری از معضلات و مشکلات کشور را نمی‌توانیم حل کنیم، فناوری به سرعت در حال نزدیک شدن به ما است اما در مقابل آن نباید بی‌حرکت و مبهوت باشیم.